

Lapin kirjaston käytösäännöt

Tervetuloa kirjastoon!

Lapin kirjasto tarjoaa käyttöösi maksutta ajanmukaisia aineistokokoelmia, verkkoaineistoa, tietopalvelua, asiakastyöasemia ja kirjastotiloja. Voit tehdä aineistosta varauksia ja hankintaehdotuksia. Aineistoa välitetään myös muista kirjastoista kaukolainaksi. Kirjastoja palveluineen voivat käyttää kaikki, jotka noudattavat käytösääntöjä. Lainaamiseen ja joidenkin muiden palveluiden käyttämiseen tarvitset kirjastokortin. Kirjastojen henkilökunta vastaa mielellään kirjaston toimintaan liittyviin kysymyksiisi.

Verkkokirjasto toimii osoitteessa www.lapinkirjasto.fi, jossa sinulla on käytössäsi koko Lapin kirjaston yhteinen aineistotietokanta.

Lapin kirjasto

Lapin kirjastoon kuuluvat Enontekiön, Inarin, Kemijärven, Kemin, Keminmaan, Kittilän, Kolarin, Muonion, Posion, Ranuan, Rovaniemen, Sallan, Simon, Sompion (Sodankylä, Pelkosenniemi ja Savukoski), Tervolan, Tornion, Tornionlaakson (Ylitornio ja Pello) ja Utsjoen kirjastot sekä joukko museoiden ja oppilaitosten kirjastoja.

Kirjastokortti ja käyttäjän vastuu

- Henkilökohtaisen, maksuttoman kirjastokortin saat kaikista Lapin kirjaston toimipisteistä. Sinulla voi olla käytössäsi vain yksi Lapin kirjaston kirjastokortti.
- Kirjastokortin saat esittämällä henkilöllisyystodistuksen ja ilmoittamalla yhteystietosi. Sinulla on oltava postiosoite Pohjoismaissa.
- Kirjastokortti voidaan myöntää myös yhteisöasiakkaille. Yhteisön kirjastokortin saaminen edellyttää vakituiseen henkilökuntaan kuuluvan vastuuhenkilön nimeämistä. Käytösäännöt koskevat myös yhteisöasiakkaita. Yhteisökortilla ei voi lainata yksityiseen kotikäyttöön tarkoitettuja elokuvia, pelejä eikä tietokoneohjelmia.
- Alle 15-vuotias tai huoltosuhteessa oleva tarvitsee takaajan, joka vastaa alaikäisen / huollettavan kirjastonkäytöstä. Linauskiellossa oleva henkilö ei voi ryhtyä takaajaksi.
- Olet vastuussa kirjastokortistasi ja sillä lainatusta aineistosta sekä käyttäjätunnuksen ja salasanan käytöstä.
- Kirjastokortin katoamisesta ja osoitteen tai nimen muutoksesta on ilmoitettava välittömästi johonkin Lapin kirjastoon. Kortin omistaja tai huoltaja ei ole vastuussa ilmoituksen jälkeen tapahtuneesta kortin väärinkäytöstä. Voit lunastaa uuden kortin kadonneen tilalle todistettuasi henkilöllisyytesi.

- Joihinkin kirjaston palveluihin tarvitaan salasana, jonka saat henkilökohtaisesti, henkilöllisyystodistuksen esittämällä, kaikista Lapin kirjaston toimipisteistä. Salasanaa ei anneta sähköpostilla tai puhelimitse.
- Salasana tarvitaan mm. omien lainojen uusimiseen ja aineiston varaamiseen verkkokirjastossa, e-kirjojen lainaamiseen, lainausautomaattien käyttöön ja mahdollisen omatoimikirjaston sisäänkäyntiin.

Lainaus

- Lainata voit vain voimassaolevalla Lapin kirjaston kirjastokortilla.
- Laina-ajat vaihtelevat viikosta neljään viikkoon (1-28 vrk).
- Yhdellä henkilöasiakkaalla saa olla Lapin kirjastosta samanaikaisesti enintään 100 lainaa. Aineistokohtaisesti voi olla rajoituksia lainamäärissä.
- Lainan voit uusia viisi kertaa, mikäli siitä ei ole varauksia. Lainan uusinnassa voi olla rajoituksia riippuen aineistosta (esimerkiksi pikalainat ja käsikirjastoaineisto).
- Voit saada yhden ilmoituksen lähestyvistä eräpäivästä 1-7 vuorokautta ennen eräpäivää sähköpostiisi. Lisäksi voit saada ilmoituksen myös varsinaisena eräpäivänä tuolloin erääntyvistä lainoista. Kirjasto ei ole vastuussa sähköisten ilmoitusten perillemenosta.
- Elokuviin ja digitaalisten pelien lainauksessa noudatetaan Kansallisen audiovisuaalisen instituutin mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen asettamia ikärajoja (www.ikarajat.fi).

Palautus

- Laina-aika päättyy eräpäivänä, kun kirjasto suljetaan. Verkkokirjastossa laina-aika päättyy vuorokauden vaihtuessa. Joissain kirjastoissa on käytössä palautusluukku- tai laatikko, joihin tehdyt palautukset kirjautuvat seuraavalle aukiolopäivälle. Palautus luukkuun tai laatikkoon tapahtuu asiakkaan omalla vastuulla.
- Lainat voi palauttaa maksutta kaikkiin Lapin kirjastojen palvelupaikkoihin kirjaston lainaamia esineitä (esim. kävelysauvat) lukuun ottamatta.
- Palauttamattomasta aineistosta lähetetään kaksi palautuskehotusta, joista peritään maksu.
- Ellei lainoja palauteta kehotuksesta huolimatta, lähetetään aineistosta lasku, johon lisätään laskutuslisä. Alle 15-vuotiaan ja huoltosuhteisten palauttamattomat lainat laskutetaan huoltajalta.
- Hoitamattomat laskut siirtyvät perintätoimiston hoidettavaksi eikä aineistoa voi enää palauttaa kirjastoon.
- Perintään siirretystä, hoitamattomasta laskusta peritään aineiston korvaushinnan lisäksi perintäkulut.
- Kirjasto voi periä eräpäivän jälkeen palautetusta aineistosta päivä- ja nidekohtaisen myöhästymismaksun.
- Palautuskehotus- tai myöhästymismaksut peritään myös siinä tapauksessa, että lainojen uusiminen verkkokirjastossa ei ole onnistunut tietoverkkohäiriön vuoksi tai eräpäivämuistutuksen vastaanottaminen on epäonnistunut teknisen häiriön vuoksi.

Varaus

- Voit tehdä varauksia kaikkien Lapin kirjastojen lainassa tai paikalla olevasta aineistosta. Voit valita myös mistä kirjastosta noudat aineiston.
- Kirjastoaineiston varaaminen on maksutonta. Sinun tulee poistaa itse varaukset, joita et enää tarvitse. Varauksen voit perua siihen asti, kunnes siitä on lähtenyt saapumisilmoitus.

Maksut

- Kirjaston käyttö on yleensä maksutonta. Maksullisia ovat kuitenkin kussakin kirjastossa voimassa olevien kunnallisten päätösten mukaisesti:
 - kirjastokortin uusiminen
 - kopiot ja tulosteet
 - kaukolainat
 - tilojen tai laitteiden varaaminen
- Erääntyneistä lainoista peritään palautuskehotus- ja myöhästymismaksut sekä mahdolliset kirjastolle koituneet muistutus- ja perintäkulut kunkin kunnan päättämien taksojen mukaisesti.
- Kirjasto perii maksun noutamatta jätetystä varauksesta.
- Kirjasto saa periä saatavansa oikeusteitse. Riita-asia käsitellään kunkin kirjaston kotipaikan käräjäoikeudessa.

Aineiston korvaaminen

- Lainattua aineistoa on käsiteltävä huolellisesti. Mikäli kadotat tai vahingoitat kirjastoaineistoa tai jätät lainat palauttamatta, sinun on korvattava aineisto hankkimalla uusi kappale tai maksamalla kirjaston määrittämä korvaushinta. Maksettuja maksuja ei palauteta.
- Videotallenteita, DVD-levyjä tai blu-ray-levyjä et voi kappalekohtaisen tekijänoikeusmaksun vuoksi korvata vastaavalla kappaleella.
- Kirjasto ei korvaa asiakkaan laitteita, jos ne rikkoutuvat kirjaston aineistoa käytettäessä.

Kaukolainaus

- Kirjasto voi tilata Lapin kirjaston ulkopuolelta Suomesta tai ulkomailta kaukolainaksi aineistoa.
- Kaukolainoista peritään kussakin kirjastossa voimassa olevien kunnallisten päätösten mukaiset maksut.
- Kaukolainoja tilattaessa noudatetaan lainan antavan kirjaston laina-aikoja ja maksuja.
- Kirjastoilla voi olla kokoelmia, joita ei kaukolainata.

Omatoimikäyttö

- Omatoimikirjastossa ja -lehtisalissa voit käydä myös tavallisten aukioloaikojen ulkopuolella.
- Omatoimikirjaston asiakas on velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingot sekä myös seurassaan sisään tulleiden henkilöiden aiheuttamat vahingot.

- Väärinkäytöstä ja käytösääntöjen rikkomisesta seuraa omatoimikäyttöoikeuden menetys.

Lainausoikeuden menetys

- Asiakas menettää lainausoikeutensa kaikissa Lapin kirjastossa, jos hänellä on laskutettua aineistoa tai maksamattomia maksuja yli 10 €.
- Yli 10 € velka on maksettava kerralla.

Käyttöoikeuden menetys

- Kirjasto on kaikille yhteinen tila. Häiritsevä käyttäytyminen kirjastossa voi aiheuttaa käyttöoikeuden menetyksen, jos asiakas rikkoo käytösääntöjä, turmelee kirjaston omaisuutta tai kiellosta huolimatta käyttäytyy häiritsevästi kirjaston henkilökuntaa tai toista asiakasta kohtaan. Kirjaston henkilökunnalla on oikeus poistaa asiakas kirjaston tiloista.
- Kirjaston johtaja tai hänen valtuuttamansa henkilö voi määrätä käyttökiellon johtamaansa kirjastoon ja sen keston, joka voi olla pituudeltaan yhdestä vuorokaudesta 30 vuorokauteen.
- Kielto annetaan vähäisissä tapauksissa suullisesti ja muuten kirjallisesti. Asianomaisille varataan tilaisuus tulla kuulluksi ennen käyttökiellon antamista.

Tietosuoja

- Lapin kirjastolla on yhteinen asiakasrekisteri. Kirjastolla on oikeus käyttää henkilötunnusta asiakasrekisterissään (Henkilötietolaki 523/1999, 13 §). Kirjaston asiakasrekisteriä käytetään ainoastaan lainausten valvontaan. Tietoja ei luovuteta kenellekään ulkopuoliselle. Sinulla on henkilötietolain mukainen oikeus tarkistaa itseäsi koskevat tiedot rekisteristä (Henkilötietolaki 523/1999, 10 §).
- Henkilötietolain mukainen rekisteriseloste on nähtävillä kirjastojen verkkosivuilla sekä kaikissa kirjastoissa.

Muuta

- Kirjasto ei vastaa kirjastotilaan jätetyistä tavaroista tai vaatteista.
- Käytösääntöjen soveltamisesta päättää tarvittaessa kunkin kunnan kirjastotoimenjohtaja.

Lapin kirjaston johtoryhmän päätös 19.9.2016 § 15.

Käytösäännöt tulevat voimaan, kun kirjasto siirtyy käyttämään Koha-kirjastojärjestelmää.